

Naktigonė

Naktigonė – tai išnykęs senovės paprotys, kurio metu vasaros ir rudens naktimis buvo bendrai ganomi kaimo arkliai. Dažniausiai į naktigonę jodavo jaunesnieji šeimos nariai. Kad naktimis mažiau imtų miegas, piemenys užsiimdavo įvairia veikla: gamindavo rankdarbius, žaisdavo, pasakodavo istorijas prie laužo. Naktinė ganiava išnyko valstiečiams išsiskirsčius į vienkiemius. Siekiant prisiminti šį paprotį Anykščių regioninio parko direkcija organizavo simbolinę „Naktigonę“. Renginys tradiciškai vyko „8-to kilometro“ stovyklavietėje prie Šventosios upės.

Renginio pradžioje pasitikome Andrioniškio bendruomenės narius, atvykusius su puikiai vežimaičiu, bei žirginio sporto klubo „Vilartas“ narius. Truputį vėliau atjojo ir žirgyno „Mikadoras“ nariai. Anykščių regioninio parko direktorius Kęstutis Šerepka pristatė jau 5-tąjį kartą organizuojamą „Naktigonę“, papasakojo apie ganiavos svarbą ir apie natūralias pievas: kuo jos ypatingos ir kodėl jas būtina išsaugoti. Stovyklavietė, kurioje vyko renginys, patenka į *Natura 2000* teritoriją – Šventosios senvages, kur gausu įvairiausiomis žiedų spalvomis pasidabinusių stepinių pievų augalų. Nuo šio pavasario čia ganomos kelios bandos avių prisideda prie šių natūralių pievų išsaugojimo. Daug džiaugsmo visiems sukėlė Anykščių regioninio parko simbolio – Voveriuoko – pasirodymas. Mažuosius šventės dalyvius Voveriuokas vaišino saldžiomis dovanėlėmis.

„Naktigonės“ metu stovyklavietėje skambėjo linksma muzika, veikė skirtingų veiklų erdvės. Pasigrožėti įamžintomis akimirkomis su žirgais buvo galima fotografijų parodoje „Žvenk, žirgeli, lankoj“. Šalia fotografijų parodos įvyko ir tikrų žirgų pristatymas: žirginio sporto klubo „Vilartas“ nariai pristatė savo žirgų veisles, papasakojo įdomių faktų apie savo mylimus gyvūnus. Šventėje galėjome grožėtis ir puikia Andrioniškio bendruomenės narių karieta. Netrukus visi renginio svečiai patraukė prie Šventosios upės, kur galėjo stebėti gražiausią vakaro reginį – žirgų maudynes.

Įpusėjus vakarui veiklos užteko visiems: vaikučiai galėjo jodinėti ant poniuko ir žemaituko, „Vaikų žaidimų kiemelyje“ su Regina Keršulienė ir Anykščių regioninio parko direkcijos savanoriais žaisti senovinius žaidimus, kartu su tėveliais „Sakmių kampelyje“ prie laužo klausytis menotyrininkės Jolantos Zabulytės sekamų naktigonės sakmių. Vyresnieji renginio svečiai ypač gausiai būriavosi prie „Amatų kiemelio“. Čia buvo galima ne tik pasižiūrėti, kaip gimsta rankų darbo kūriniai, bet ir patiems pamėginti vilnos vėlimo, vazono gamybos, drožinėjimo ir kitų amatų.

Norintys pademonstruoti savo kūrybingumą buvo kviečiami į „Kūrybines dirbtuvėles“: čia vaikai noriai dalyvavo piešinių konkurse „Pražydes arkliukas“, o suaugusieji kūrė kaliausę ir kaliausiuką. Vakarą metu skirtingose vietose vis pasirodydavo „Sėkmės pintinė“ – pastabiausiai galėjo pasitikrinti žinias apie arklius bei žirgus ir laimėti suvenyrų. Didelio susidomėjimo sulaukė žirginio sporto klubo „Vilartas“ surengtas konkursas „Pabalnok žemaituką“. Konkurso dalyviams reikėjo ne tik teisingai pabalnoti žirgelį, bet ir sėkmingai ant jo užsėsti.

„Naktigonė“ neįsivaizduojama be karštos žolelių arbatos ir čia pat virtos skanios košės. Pasistiprinę renginio svečiai jėgas išmėgino „Piemenėlių žaidimų“ erdvėje: lipo į stulpą ir siekė skanių prizų, vaikščiojo su kojokais, varžėsi įvairiose taiklumo rungtyse.

Saulei nusileidus pievas užliejo tirštas vakaro rūkas... Tarsi iš jo išplaukę pievose ganėsi žirgai. Šis vaizdas vainikavo reginį ir leido mums visiems mintimis nusikelti į protėvių laikus, pamatyti ir galbūt pajusti tą tikrosios naktigonės dvelksmą, išgyventi bent dalelytę to, kas kadaise mūsų protėviams buvo taip įprasta...

Iki pasimatymo kitoje „Naktigonėje“!

Anykščių regioninio parko vyriausioji specialistė Simona Stasiūnienė